

Nhiên buôn bán và sự liên hệ giữa HIV và môi trường tại Việt Nam đã được nói đến nhiều.

Mới tháng Sáu năm nay, Bộ Ngoại giao Mỹ ra báo cáo, đưa Việt Nam vào danh sách loại 2 (cần được theo dõi). Trên thế giới, các nước theo quan điểm báo cáo của họ do được các quốc gia quyền tài phán, xây dựng các tổ chức phi chính phủ (NGO) để cứu trợ.

Môi trường và buôn bán thông qua biên giới (như minh họa)

phần lớn buôn bán qua biên giới hoặc bán buôn.

Tuy vậy, sự tập trung quá mức vào vấn đề buôn bán tại Việt Nam khiến chúng ta có thể bỏ qua các sự kiện của những cô gái không ép làm nghề bán dâm. Bài viết của tôi muốn hé lộ các sự kiện của những phụ nữ tự nguyện làm nghề bán dâm tại Việt Nam, và quan sát những người đàn ông – địa phương và nước ngoài – họ đang tham gia sex.

Khách hàng thay đổi

Trong thập niên đầu tiên kể từ sau Đổi mới 1986, nền kinh tế Việt Nam đang khởi đầu với sự tăng trưởng. Ví dụ, theo kế hoạch năm 2005 của Ngân hàng Thế giới cho biết Việt Nam nhận được 4 tỷ đô la kiều hối, chiếm 8% GDP đất nước. Lưu lượng vốn và nhân lực nước ngoài đổ vào đất nước cũng gia tăng. Báo chí cũng thông tin rằng năm 2009, nguồn vốn chủ yếu đổ vào từ các nhà đầu tư nước ngoài (FDI) vào Việt Nam đã chuyển từ Mỹ, châu Âu sang các nước châu Á như Đài Loan, Nam Hàn, Malaysia, Nhật Bản, Singapore.

Những thay đổi kinh tế vĩ mô này đã biến đổi cấu trúc nền kinh tế Việt Nam, và cũng như hình ảnh của ngành công nghiệp tình dục. Các khu vực mới trong ngành công nghiệp sex xuất hiện khi mà khách hàng nam giới cũng có những thay đổi về giá cả và chi tiêu.

Ví dụ, giai đoạn 2006-07, tôi phát hiện rằng khách hàng trẻ tiền cao nhất chủ yếu là Việt kiều hàng tháng trong khi với Việt Nam chủ yếu hay thăm gia đình. Điều này không ngạc nhiên vì khi đó, tiền kiều hối còn cao hơn FDI.

Những năm 2009, khu vực cao giá nhất trong ngành công nghiệp sex lại quay sang phục vụ các doanh nhân người Việt trong nước và châu Á. Trung bình một tháng họ bỏ ra 15000- 20000 đôla ở các quán bar cao cấp. Những quán bar này chủ yếu có hình thức karaoke bình thường, nhưng điều duy nhất để chúng lên thành cao cấp là loại rượu whisky, Johnny Walker Blue Label. Các cô phục vụ cũng bán dâm cho nhiều khách hàng, và có thu nhập trung bình 2000 đôla một tháng như tiền boa, và khoảng 150 – 200 đôla cho mỗi lần qua đêm với khách.

Trao đổi với các cô gái, tôi nhanh chóng nhận ra là rất ít cô ở TP. HCM xem mình là bán dâm. Thực tế, nhiều cô gái nói rõ là họ xem công việc này còn ít hơn bóc lột hơn là nghề bán dâm, giúp việc hay làm trong xưởng may.

Những cô gái quê xa xôi hay chủ yếu mua sắm đi làm nhà máy, kiếm 700.000 đồng một tháng.

Vân, một cô gái bar

Vân, một cô gái 24 tuổi, nói: “Những cô gái quê xa xôi hay chủ yếu mua sắm đi làm nhà máy, kiếm 700.000 đồng một tháng. Họ vẫn luôn nghèo vì không thể dùng cơm hay thông minh để đổi đổi.”

“Những người thông minh bỏ nhà máy, đi làm ở bar vì số lương kia họ kiếm được chỉ sau một giờ, và khách hàng đi xem còn đang hoảng hơn ông chủ nhà máy.”

Các quán bar cao cấp là không gian nơi đàn ông trong nước chờ đợi cho đến tác Á châu thay vì như trước đây Việt Nam là đất nước này, nước này cũng là dân chủ máu mủt trong nền kinh tế toàn cầu. Sau khi nước sáu chai whisky, Thành, một doanh nhân 56 tuổi, gửi thích: “Thật là kỳ diệu Việt kiều đã qua rồi. Dân trong nước nay đi xe Bentley giá nửa triệu đôla. Khi dân Việt Nam đã chết, thì còn đâu họ dân Á châu hay Việt kiều.”

Cho dù doanh nhân trong nước và Á châu chiếm lĩnh khu vực cao giá nhất của ngành công nghiệp sex, đàn ông Việt kiều cũng không kém mảy. Khách hàng Việt kiều thường đến các club mới cho công chúng. Bên trong là bàn ghế đẹp ngai, uống rượu, có khi xem nhóc sến và mời các cô PG (promotion girl) đến bàn. Đêm đó, khách hàng có thể chèo kéo một cô gái nào đó qua đêm với giá chỉ 100 đôla.

Công việc 'thực sự' ở

Những cô gái muôn từ nông thôn ra thành phố bằng những cách khác nhau (như minh họa)

Một buổi tối ở quán bar vắng khách, tôi nói chuyện với các cô vệ sinh của họ. Tôi hỏi họ có muốn tìm nghề khác không. Y, 23 tuổi, nói: “Em xem đây là công việc thực sự. Nếu phải ở trong nhà hàng hay quán cà phê, chỉ được khoảng 4 triệu đồng một tháng. Số tiền đó hai đêm ở đây là đủ, mà lại còn vui hơn. Em được gặp bao nhiêu người từ khắp thế giới.”

Tho i, 24 tu i, nói thêm: “Ng i ta nghĩ em h n ph i ngu l m, em làm ngh này vì không tìm đ c vi c. Nh ng ở đây em ki m nhi u ti n h n, th ài ngu h n? Khi em m i t i Sài Gòn, em làm x ng có l ng 1 tri u đ ng m t tháng. Ở Sài Gòn, l ng v y sao mà s ng?”

Cũng có nh ng quán bar ph c v ng i Tây ph ng làm vi c ở Vi t Nam và du l ch ba lô. Chúng khác v i các quán cho dân trong n c và Vi t ki u ở ch đàn ông ở đây có th mua bia r ti n ch có 2 đôla. Năm 2007, tôi g p Linh, 22 tu i, làm ở khu dành cho các nhóm du l ch ba lô. Khi y, cô có quan h v i 3 ng i khác nhau. H g i ti n cho cô hàng tháng, r i i c m t kho n l n đ m c a hàng, giúp cô nuôi ng i cha đau y u. Khi đ c h i cô có yêu ng i nào không, cô nói: “Khi m i vào ngh , em còn tr , không khôn ngoan l m. Tôi yêu d d dàng và r i đau kh . Nay em mu n thay đ i đ i mình tr c tiên, yêu là chuy n đi sau.”

Tình yêu

Vài tháng sau, Linh gi i thi u cho tôi g p James, m t ng i đàn ông 60 tu i v h u t Úc. Tôi ng c nhiên khi bi t ông ta không ch tìm ki m sex. Ông mu n yêu m t cô gái mà ông mô t là “trung th c, chăm làm, nh ng m c k t đ t n c th gi i th ba không có nhi u c h i.” James không đ c p chuy n l y ti n đ i sex, mà ông xem quan h v i Linh đ a trên tình yêu th t. Ông cũng tin r ng cô y yêu ông. Ông bày t ni m tin r ng ông s là ng i “c u” cô ra kh i cu c đ i làm gái bar.

Hai năm sau, 2009, Linh và James k t hôn và cô đ c c p visa di c sang Úc. Ở bu i ti c chia tay, tôi h i: “Em có yêu anh ta không?”.

Cô tr l i: “Tôi em v t v l m đ có visa, và nh r t c g ng. Nay em yêu nh. Trong đ i này hên sui thôi, em c m th y r t may m n.”

Quan h c a Linh và James minh h a cho cách mà các cô gái bán dâm đã có ý th c v t qua l n ranh gi a chuy n “ăn bánh tr ti n” và góc c nh thân m t h n. Nh ng ph n có v y u t i có th i d ng h th ng áp b c h , có i nh m i liên h đa qu c gia. Công vi c bán dâm đôi khi chuy n hóa thành quan h thân m t, và n u h “may m n”, h còn có th có nh ng tình yêu chân th t.

Về tác giả: Kimberly Hoang là nghiên cứu sinh Khoa Xã hội học, Đại học California tại Berkeley. Cô viết riêng bài này cho BBC Việt ngữ, dựa trên bài nghiên cứu học thuật dài hơn đã đăng trên tạp chí Sexualities tháng 11 năm 2010.

Kimberly Hoang

Nghiên cứu sinh, Đại học California, Berkeley